

ГІСТЬ РУБРИКИ

Керуючий партнер ЮФ «Антіка»**ОЛЕКСІЙ КОТ**

АМКУ займає рівновіддалену позицію щодо учасників ринку

АМКУ об'єднав багато професіоналів, які дійсно і на теоретичному, і на практичному рівні обізнані у питаннях застосування антимонопольного законодавства

Діяльність сучасного юриста важко уявити без участі у бізнес-процесах, що в більшості випадків потребують «втручання» спеціаліста в галузі права. Важливим елементом правового супроводу сучасного бізнесу є діяльність у сфері конкурентного права та співпраця з Антимонопольним комітетом України, який є державним регулятором в сфері захисту економічної конкуренції.

З огляду на практику, що сформувалася на сьогодні, АМКУ поєднає чи не найважливіше місце у виході на ринок «великих гравців», які навіть за наявності штатних юристів не завжди розуміють особливості роботи АМКУ. Для з'ясування окремих питань щодо вітчизняних особливостей конкурентного права «Юридична газета» звернулася до Керуючого партнера ЮФ «Антіка» Олексія Кота.

Бесіду вела Ольга ДЕДОВА,
«Юридична газета»

Q Пане Олексію, Ви є головою Правового комітету Громадської ради при АМКУ. Розкажіть, будь ласка, читачам «Юридичної газети» про діяльність Громадської ради та Правового комітету зокрема.

Громадська рада при Антимонопольному комітеті України є однією з тих громадських рад, які реально працюють. Більше того, є певні результати цієї праці та розуміння того, як повинна працювати Рада в цілому. У Раді сформовано сім профільних комітетів. Зокрема, Регламентний комітет, Правовий комітет, Комітет з питань фінансових ринків, Комітет з питань промисловості, Комітет з питань невиробничої сфери. Комітет з питань природних монополій,

комітет з питань недобросовісної конкуренції. Найбільшими з кількістю членів є Комітет з питань недобросовісної конкуренції, яким керує мій колега з АО Arzinger Сергій Шкляр, та Правовий комітет. До речі, коли нещодавно розглядався законопроект про внесення змін до Закону України «Про рекламу», спочатку відбулося спільне засідання цих двох комітетів, під час якого членами були надані пропозиції стосовно питань порядку діїного, а вже після цього опрацювані питання були винесені на засідання Громадської ради.

Q Які функції Ви виконуєте Правовому комітету?

Моя основна функція як голови Правового комітету полягає в організації та забезпечені діяльності комітету. Робота Правового комітету передбачає надання висновків щодо законодавчих та інших ініціатив АМКУ, формування пропозицій щодо підготовки проектів нормативно-правових актів, які повинна бути виконана на

рівні комітетів. Існує процедура, за якою голови комітетів доповідають позиції комітетів з приводу питань, які розглядаються, і, як правило, така позиція підтримується Громадською радою. Утім, безумовно, обговорення відбувається і під час засідань Громадської ради. Зазвичай, у тому чи іншому вигляді уточнюються пропозиції, розставляються відповідні акценти.

Q Які досягнення в діяльності Комітету Ви можете виокремити

Ми всі розуміємо, що до Громадської ради входять досить зняті з точки зору часу люди, тому не можемо перекладати на них детальне вивчення всіх питань. Є «домашня робота», яка повинна бути виконана на

за останній час?

Останнім часом члени комітету розглянули законопроект «Про внесення змін до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та проект Порядку звільнення від відповідальності за вчинення порушення конкурентного законодавства, передбаченого пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», розроблений АМКУ, а також, як вже зазначав, законопроект про внесення змін до Закону України «Про рекламу».

Тому члени Ради і займають активну позицію, адже тут можна поділитися своєю точкою зору, почуті від колег корисну інформацію, обмінятися думками стосовно того, що відбувається на різних ринках.

Q Які досягнення в діяльності Комітету Ви можете виокремити

До складу партнерства входять більше 30 представників від 6 країн СНД. Об'єктивно

ФОТО ОЛЬГИ КУЗНЕЦОВОЇ «ЮРИДИЧНА ГАЗЕТА»

ПРОФІЛЬ

Ім'я та прізвище: Олексій Кот
Компанія: Юридична фірма «Антіка»
Посада: Керуючий партнер
Кількість партнерів у компанії: 3
Кількість юристів у компанії: 15
Ключові практики: антимонопольне право; корпоративне право та M&A; судові спори та арбітраж; юридична експертіза.
Освіта: юридичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка (1999 р.); Російська школа (інститут) приватного права при Президентові РФ (2001 р.); аспірантура Київського інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат юридичних наук (2002 р.)
Стажування: Howard Kennedy Solicitors (Велика Британія)
Юридичний стаж: 13 років
Попередні посади/досвід: партнер, керівник антимонопольної та комерційної практики великої юридичної фірми

склалося так, що найбільше представництво має Росія. Від України представників менше – 6 членів. Причому цікаво те, що всі вони моїми колегами по юридичному ринку – партнерами та радниками відомих національних та міжнародних юридичних фірм, які знаються на проблематиці антимонопольного законодавства, мають певну вагу і яких сприймають колеги саме як фахівців у цій галузі.

Було дуже приємно, коли мені запропонували продовжити працювати в Раді Некомерційного партнерства ще впродовж двох років. Основне завдання – активізація діяльності партнерства та збільшення складу членів партнерства.

Для мене це дуже важливо. Користуючись нагодою, пропоную всім колегам, які цікавляться проблемами антимонопольного законодавства на теренах СНД, подумати над можливістю вступу до партнерства. Сподіваюся, що ми будемо співпрацювати з українськими громадськими об'єднаннями.

Зокрема, в січні була підписана угода про співпрацю з Асоціацією правників України. Ми домовилися про тіснішу співпрацю з Комітетом АПУ з конкурсійного права. Підписані відповідні угоди з МСАП та національними антимонопольними відомствами.

Q Яка роль АМКУ на сьогодні у регулюванні бізнесу?

Я думаю, що дуже велика. Адже АМКУ – це передусім регуляторний орган. Він відстежує тенденції на економічних ринках країни. Зразом ми відчуваємо, що активізувалася позиція Комітету, зокрема щодо проведення низки досліджень та розслідувань. Зазвичай починається це з детального вивчення ринку,

коли Комітет надсилає певні запити учасникам ринку. Якщо буде встановлено певні факти, які можна витлумачити Комітетом як порушення, то АМКУ обов'язково будуть проведені розслідування.

Q А яке Ваше ставлення до того, що Комітет оголосив «економічну прокуратурою»? Неодноразово звучало на різних зустрічах те, що він став жорсткіше ставитися до бізнесу. Це добре чи ні?

Я б сказав, що наразі про Комітет як про «економічну прокуратуру» в негативному сенсі цього терміну говорити не варто. Ми маємо приклад Федеральної антимонопольної служби Російської Федерації, яка дійсно виконує настільки широкі функції за абсолютно віддаленими один від одного напрямками. І, як мені відомо, ФАС добре з цим справляється.

У нас ситуація дещо інша. АМКУ має реальні важелі. Комітет активно відслідковує тенденції на ринку, поведінку основних його гравців, і не тільки монополістів, але й тих, які мають великі частки на ринку та можуть реальну впливати на економіку країни. За наявності підстав Комітет втручається в таку діяльність. Існує певний механізм щодо накладання штрафів, які будуть неминуче зростати та активно застосовуватися. Але є механізм, якого, наприклад, немає в росіян. Так, Комітет, встановлюючи наявність певних порушень, може внести рекомендації щодо їх усунення. У росіян така м'яка міра відсутня.

На мою думку, питання про повноваження, якими наділено АМКУ, не є головним. Важливіше, наскільки ці повноваження будуть ефективно використовуватися, наскільки Комітет зможе забезпечити відсутність зловживань»

Олексій Кот, Керуючий партнер ЮФ «Антіка»

“

Q Яка роль АМКУ на сьогодні у регулюванні бізнесу?

Я думаю, що дуже велика. Адже АМКУ – це передусім регуляторний орган. Він відстежує тенденції на економічних ринках країни. Зразом ми відчуваємо, що активізувалася позиція Комітету, зокрема щодо проведення низки досліджень та розслідувань. Зазвичай починається це з детального вивчення ринку,

Комітет зможе забезпечити відсутність зловживань.

Потрібно зазначити, що Комітет займає рівновіддану позицію стосовно учасників ринку. Мені приємно чути позицію моїх колег про те, що АМКУ є одним з найвідкритіших органів, і ця послідовна позиція простежується у кожному кроці Комітету. Я думаю, що це той шлях, яким рано чи пізно підуть усі органи. У принципі, створення громадських рад – це і є один із кроків у напрямку публічності в діяльності державних органів.

Проте поки що я не можу сказати, що механізм громадських рад настільки активно використовується. Це вже питання щодо наявності чи відсутності державної волі. Це той випадок, коли юрист чи консультант готовий працювати безкоштовно, і причому не для того, щоб отримати певні привілеї та можливості кулуарного спілкування. Це дійсно можливість глибше зрозуміти логіку державного службовця, внутрішні процеси державного органу та підходи до них чи інших явищ.

Якщо ми вже згадали Росію, то чи існує ймовірність того, що АМКУ матиме такі самі повноваження, як Федеральна анти monopolyна служба Російської Федерації?

Досить важко оцінити перспективи, тому що я навіть не впевнений, чи залежатиме це від фахівців АМКУ. Відповідь знаходиться в дещо іншій площині. Я поки що не бачу, наскільки доцільно надавати такі повноваження. Комітет досить непогано спrawляється з тими завданнями, які в нього є, та виконує свої повноваження. Утім, ще раз заразчу, ще не буде проблемою, якщо такі нові повноваження буде надано. Проблема виникне, якщо ці повноваження використовуватимуть неефективно або не за призначенням.

Які сучасні проблеми конкурентного права в Україні ви

«АМКУ має реальні важелі. Комітет активно відслідковує тенденції на ринку, поведінку основних його гравців, і не тільки монополістів, але й тих, які мають великі частки на ринку та можуть реально впливати на економіку країни»

Олексій Кот, Керуючий партнер ЮФ «Антіка»

можете відзначити? І з чим це пов'язано?

Передусім є проблема у невідповідності законодавства вимогам бізнесу та вимогам ділового обороту. Це нормально, оскільки будь-яка правова норма регулює правові відносини, що вже склалися на цей момент. І тому, об'єктивно, ця норма завжди буде прийнятні трішечки позаду тих відносин, які регулюються. Можна намагатися якимось чином прогнозувати, як будуть розвиватися ці відносини. Це досить поширене практика. В Україні вона також використовується.

Росіяни мають більший досвід у цій галузі, є також європейський та американський досвід. Я не думаю, що оптимальний варіант – це копіювання. Кращий варіант – це аналіз досвіду, на базі якого здійснюватиметься підготовка рішень чи законодавчих пропозицій з огляду на потреби бізнесу та розвиток національної економіки.

Є проблема з фінансовими пороговими показниками при концентраціях. Вони занизили. Будь-яка транзакція на ринку стосовно міжнародної компанії, представництво якої діє в Україні, майже у 100% випадках потребує погодження з АМКУ.

А які тенденції щодо вирішення цих проблем на сьогодні?

Я вважаю, що рано чи пізно ці проблеми буде вирішено. Це питання часу. Ще одна проблема – практика застосування статті 15-1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» щодо недостовірної інформації. Потрібно все ж таки формалізувати цю процедуру аби якимось чином надати можливість мінімізувати суб'єктивний підхід Комітету до вирішення проблем з оцінкою кваліфікацією цієї недостовірної реклами.

Дуже часто іноземні компанії готові звертатися до АМКУ та попередньо узгоджувати рекламні матеріали, і тепер є

На Вашу думку, наскільки зміниться статус АМКУ за останні 10 років?

Тут варто сказати, що Комітет з самого початку створювався як відкритий, зрозумілий для бізнесу орган. Напевно, необхідно відзначити те, що Комітет об'єднав багато професіоналів, які дійсно і на теоретичному, і на практичному рівні обізнані у питаннях застосування антимонопольного законодавства.

Дуже добре, що Комітет бере активну участь у різноманітних заходах, під час яких здійснюється обмін досвідом з іноземними фахівцями. Більше того, останнім часом розроблена ціла низка ініціатив, які наразі готуються до застосу-

вання АМКУ. Вони є результатом міжнародного співробітництва Комітету. Безумовно, як і в будь-якого державного органу, є проблеми. Але ці проблеми не мають критичного характеру. Не помиляються лише ті люди, які нічого не роблять. З огляду на обсяг роботи, який виконується Комітетом, я думаю, що кількість помилок відносно невелика. Ці помилки радше потребують вибіркового коригування.

На Вашу думку, чи в умовах сьогодення юридичний бізнес потребує конкурентного регулювання?

Перед тим, як зробити такий висновок, потрібно відповісти на цілу низку питань,

фото Ольги Кузнецової «Юридична Газета»

і не тільки з точки зору конкурентного регулювання, а й дещо ширше. Це стосується звертатися до АМКУ для отримання дозволу на концентрацію. Які першочергові заходи суб'єктам & M&A потрібно вжити для отримання необхідного дозволу в короткі терміни?

Своїм постійним клієнтам ми завжди радимо мати актуальну схему відносин контролю. Особливо це важливо для великих компаній, тому що передусім дає можливість зрозуміти, що все дійсно під контролем і в складі групи не було змін, які могли б потенційно призвести до порушень антимонопольного законодавства. Тобто повинен бути певний регламент, а також співпраця та розуміння з внутрішніми юристами.

Саме тому дуже приемно працювати з величчими компаніями, які мали досвід звернення до АМКУ і з розумінням ставляться до вимог щодо глибини розкриття інформації та форми подання документів.

З розвитком ринкових відносин в Україні збільшився і притік іноземних суб'єктів господарювання. Які заходи вплинуватимуть на таких суб'єктів у разі порушення національного конку-

рентного права?

Не впевнений, що зараз можна так сказати щодо притоки іноземних інвесторів. Власне підхід Комітету до національних та іноземних виробників не має подвійних стандартів.

Міжнародні компанії, говорячи про свої представництва в Україні, не люблять хизуватися судовою практикою. Кажуть, що справляє на клієнтів негативне враження. Як, на Вашу думку, звідки таке ставлення до судової практики?

Якщо відповісти на Ваше запитання, то ми професійно займаємося судовою практикою, і в нас вона дуже сильна.

«Дуже приемно працювати з величчими

компаніями? Основне досягнення – це те, що нам вдалося «не загубитися» на ринку юридичних послуг, який є надзвичайно високо конкурентним. Напевно, наші досягнення – це наслідок команди, яка в нас є, наші клієнти та партнери.

Приємно, що цьогоріч ми отримали визнання й на міжнародному рівні. Я кажу про визнання міжнародних рейтингових видань Legal 500 EMEA 2012, Chambers Global 2012. Видання Chambers Europe 2012, зокрема, відзначило антимонопольну практику нашої фірми. Для нас це було важливо і надзвичайно приемно, адже досягнення цього ми змогли вже на другий рік своєї роботи на ринку.

Проте ставлення до рейтингів у мене досить філософське, адже якщо компанія не матиме власного бачення, як поводити себе на ринку, то знахідження на перших чи лідерючих позиціях рейтингів нічого не даст. Якщо не буде команди професіоналів – компанії не зможе належним чином обслуговувати клієнтів. І головне – якщо не буде клієнтів, то жодна компанія довго в рейтингах не проприється.

Юридична Газета
Multimedia
ВСЕУКРАЇНСЬКЕ
ЩОДИЖНЕВЕ
ПРОФЕСІЙНЕ
ЮРИДИЧНЕ
ВІДАННЯ

**Ми з Вами розвиваємо
український юридичний ринок разом!**

НОВИЙ ФОРМАТ. НОВА КОНЦЕПЦІЯ
БІЗНЕС. ПРАКТИКА. АНАЛІТИКА

• читайте нас в Інтернеті: www.yur-gazeta.com •
• E-mail: info@yur-gazeta.com •
01135, м. Київ, вул. Златоустівська, 2/4

• телефон редакції: (044) 486-5018 •
• факс (044) 221-5980 •
• прямий редакційний номер: (067) 440-2212 •